

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
V upravi prejeman mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izv. emat. nodelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vprašanje bodočnosti.

Veliki dogodki so začrtani v zadnjih dneh in sicer v notranjopolitičnem kakor zunanje političnem oziru. Vprašanje proglasitve samostojne poljske države, avtonomije Galicije je načelo celo vrsto drugih vprašanj. Istočasno se nam obeta svoboda časopisja glede razpravljanja v notranjopolitičnih zadevah in vprašanja preskrbe z živili. Izvedena je koncentracija nemških in ukrajinskih strank. Češki Nemci so zborovali in so povdarjali znane vsenemške zahteve s posebnim pozivom na vse Nemce, naj pozabijo na vse to, kar je preie Nemce ločilo.

— Na Vseh svetih smo dobili novo ministrstvo. Radovedni smo bili, ali se bo kdo pri krmilu vlade spomnil, da bi bilo prav, ako bi bili tudi mi Slovenci in Hrvati zastopani v tem ministru. Toda kakor smo videli, se ne prišteva jugoslovanskemu vprašanju pri nas še posebne važnosti. Na Ogrskem so vsaj nekateri vodilni krogi drugega mnenja. Vprašanje bodočnosti je vprašanje parlamenta. Nemci so že proglasili geslo, da hočejo sedaj nov parlament, parlament brez Galicije, ki bi jim brezpogojno zagotovil večino. Ministrski predsednik se pogaja s strankami. Tendence vseh teh pogajanj že razodeva, da naj osnuje Koerber parlamentarno vlado in jo nasloni na nemški blok.

Za peto vojno posojilo.

Ni še končana strašna borba med evropskimi narodi, toda eno je danes gotovo: Odločilni udarec, ki so ga četverospornostne države pripravljale za to poletje osrednjima velesilama, smo zmagovito prestali, odločilno odbili na vseh bojiščih. Res so sovražniki tod in tam pridobili nazaj nekaj pedi zasedenega ozemlja, tako n. pr. ob Sommi in na severnem bojišču, tudi Italijan je krenil za korak dalje, — toda kaj je to v primeri z žrtvami, ki so jih plačali za te brezpomembne uspehe naši sovražniki! In kaj so ti uspehi v primeri s tem, kar so nameravali doseči, ako bi hoteli v vojaškem oziru prekositi osrednji velesili in njune zaveznike! Lahko se reče: Izkrjavili so za prazen nič. To je pa tem pomembnejše, ker so bili dobili naši nasprotniki v Rumuniji novega zaveznika, novo pomoč. A to pomoč smo razbili takorekoč z enim krepkim zamahom. Naši sovražniki nimajo pokazati niti enega samega podobnega uspeha.

Dejstvo je, da držimo danes, po strašnih naporih in pomnožitvi naših sovražnikov vse dosedanje in še nove velike pridobitve (Rumunija!) trdno v naših rokah kot zastavo in zagotovitev naših vojaških uspehov. Omagani stoji naši sovražniki ob svojem Sisifovem delu na vojaškem poprišču.

Kaj pa v gospodarskem oziru? Ali so nas morda sovražniki v tem oziru s svojo zaprtijo na morju spravili na tla? Niti od daleč! Res si moramo odreči marsikaj, toda zato nam pa ostaja ves denar doma. Naše banke, naše hranilnice imajo toliko denarja, kakor še nikdar, naša industrija ima zlate čase in tudi kmetijstvo ima sedaj boljše dohodke nego kdaj prej.

In če sedaj potrebuje država novih sredstev za vzdrževanje naših hrabrih čet, za brezpogojno končno zavarovanje doseženih sijajnih vojaških uspehov do odločilnega trenutka, ko jih bo ob mirovnih pogajanjih treba vreti na tehniko, ako potrebuje Avstrija novega vojnega posojila, potem se ima tudi kam obrniti. Avstrijski narodi imajo

kljub vsem naklepom sovražnikov napolnjen mošnjiček in obenem dovolj državljanske zavednosti in požrtvovalne domovinske ljubezni, da bodo dali državi s polnimi rokami, kar potrebuje.

Seveda bo pa 5. avstrijsko vojno posojilo ravnotako kakor vsa prejšnja nudilo največje ugodnosti in koristi za naložitev denarja. Poskrbljeno bo tudi za vse mogoče olajšave in udobnosti pri podpisovanju. Naši sovražniki bodo imeli ob uspehu 5. avstrijskega vojnega posojila novo priliko priti do spoznanja, da nas tudi v gospodarskem oziru ne bodo!

Splošni vojni položaj.

Zastopniki budimpeštanskih listov so dobili te dni s pristojne strani informacije o splošnem vojnem položaju, v katerih se tako-le opisuje položaj: Ententa splošno misli, da bodo osrednje velevlasti izsilile odločitev na zahodni bojni črti. To med tem ne stoji. Sedaj delamo naprej na to, da obračunamo s svojimi sovražniki na vzhodu. Italijani so pričeli pred nekaj dnevi z ofenzivo, kateri odsej ni primere v celi vojni zgodovini. Gotovo je, da se je polovica italijanske boje sile vzdignila na nože, da prebije našo bojno črto. Uspeh je bil ta, da nas Italijani niso mogli na fronti, dolgi približno 10 km, potisniti nazaj niti za cel poldrugi kilometer, a tudi to ne povsod. Glede operacij v Rumuniji in Dobruži se more s precejšnjo gotovostjo računati v doglednem času na kooperacijo Mackensenove in Falkenhaynove vojske. Glede vzhodne boje črte se je dognalo, da so Rusi v zadnjem času umaknili s svoje boje črte pri Dvinsku velike množice čet, katere so odposlali v Bukovino, oziroma na Erdeljsko. Z bojnega odseka pri Tölgyes so odpoklicane vse rumunske čete, a zamenjale so jih ruske formacije, dočim so bile te rumunske čete odposlane na druge dele rumunskega bojišča. Na frontnem odseku pri Tölgyesu se torej bore naše čete z ruskimi četami, katere so prišle z boje črte pri Dvinsku. Te ruske čete napadajo z veliko silovitostjo, zato so mogle tudi doseči nekaj krajevnih uspehov, ki pa nimajo nikake vojaške važnosti za tamošnji odsek boje črte. Res je, da se Rusi ta trenutek ne nahajajo na ogrskih tleh; gre se tukaj le za popolnoma ozek obmejni pas blizu klanca Tölgyes. Z ozirom na te razmere se more trditi, da je položaj na naših bojnih črtah zadovoljiv ter moremo s popolnim zaupanjem pričakovati razvoja bodočih dogodkov.

Nova Poljska.

Nova preuredba Galicije.

»Berliner Tageblatt« poroča z Dunaja: Predloge glede na samoupravo Galicije, katere bo predložila vlada cesarju, bo izdelala posebna komisija. Tudi »Poljsko kolo« bo poverilo posebni komisiji nalogo, da se peča s to zadevo. Omenjena komisija se bo pečala tudi s sestavo gališkega ministrstva. Sklepi se bodo predložili državnemu zboru v obliki postave. V smislu ustave bodo morali dobiti dvotretinsko večino, ker gre za izpremembo državnih temeljnih postav.

Proglasitev kraljevine Poljske v Petrogradu.

Listi javljajo: V Petrogradu se je izvedela novica o proglasitvi kraljevine Poljske v nedeljo zvečer. Hitro se je razširila. Vtis je velik, posebno ker se boje moralnih posledic tega koraka osrednjih velesil. Min. preds. Stürmer je baje tudi nameraval proglasiti samoupravo Poljske. V nedeljo zvečer so se v Petrogradu posvetovali voditelji Poljakov. Tudi v Moskvi so se voditelji Poljakov posvetovali.

Sporazum proti proglasitvi kraljevine Poljske.

»Echo de Paris« napoveduje skupen ugovor Rusije in njenih zaveznikov proti proglasitvi kraljevine Poljske.

Vprašanje Poljske postalo evropsko vprašanje.

Ruski veleposlanik v Rimu je izjavil, da je postalo zdaj poljsko vprašanje evropsko vprašanje. Sporazum ga bo moral svoj čas rešiti, če bodo postali Poljaki so-krivci osrednjih držav, ako sprejmejo njih dar. Vsekakor ne more Rusija uradno ničesar podvzeti, dokler ima sovražnik Poljsko zasedeno.

Francozi in Poljaki

Pariz, 8. novembra. (K. u.) »Temps« poroča, da je neki poslanec obvestil min. predsednika, da bo v eni bodočih sej vprašal, kaj nameravajo zavezniki storiti proti manevrom Avstrije in Nemčije glede na proglasitev neodvisne Poljske.

Združenje galiških ukrajinskih zastopnikov v državnem zboru.

Včeraj ob 3. uri popoldne so se sešli člani narodno-demokratskega in radikalnega ukrajinskega kluba v državnem zboru k plenarnemu zasedanju, da izvolijo novo predsedstvo in parlamentarno komisijo.

Dosedanji predsedstvi obeh klubov sta v znak protesta ob priliki proglasitve samostojnosti Galicije glede neupoštevanja ukrajinskih zahtev odložili svoje mandate.

Po kratki debati se je sklenilo z ozirom na važna narodna vprašanja, pred katerimi stoji sedaj ukrajinski narod v Galiciji, skupen nastop vseh parlamentarnih zastopnikov galiških Ukrajincev in združenje obeh klubov. Novi klub se imenuje: Ukrajinsko parlamentarno zastopstvo za Galicijo. V predsedništvo novega kluba so bili izvoljeni: Podpredsednik zbornice Julijan Romanczuk, načelnik kluba. Poslanca dr. Petruševič in dr. Leo Barčynskij kot načelnikova namestnika dr. Čehelskij pa zapisnikar.

V parlamentarno komisijo se odposljet: dr. Evžen Lewickij in dr. Trylowskij; namestnika pa Lahodinskij in Siengalevič.

Brezdvomno stoji v klub tudi ukrajinski soc. demokratski poslanec Semen Wit-tyk. Posvetovanja se nadaljujejo.

Mir na laškem bojišču.

Vojaški kritik »Neue Fr. Presse« piše: Na Primorskem je mirno. Vprašanje je, ali je deveta laška ofenziva končana, ali se bo zopet pričela? Če si predstavljamo duševno razpoloženje naslednika vojvode d'Aosta (»Neue Fr. Presse« je torej mnenja, da je Aosta odstavljen), pridemo do sledečega zaključka: Z vojvodom d'Aosta nismo bili zadovoljni, ker so bili njegovi uspehi premajhni, žrtve pa velike. Novi poveljnik noče posnemati starih pogreškov, ampak on hoče delati sistematično. Uspehe prvih novemberskih dnevov si hoče najbrže najpreje zagotoviti, pridobljene postojanke urediti, preskrbeti s strelivom in spopolniti čete z novim moštvom. Potem poskuša lahko zopet udarec, pridobi mogoče zopet v globokosti 4 do 5 kilometrov na prostor, potem pa zopet odmor in tako po tem načrtu naprej. Samo ne brezuspešno več dnevov napadati. Torej novi poveljnik hoče gotovo boljše delati kakor njegov predhodnik. Iz tega vidika se dajo vsi dogodki presojati.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. novembra. Uradno:

Položaj se ni izpremenil.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 9. novembra. Uradno: Na tridentinski bojni črti deluje sovražno topništvo. V dolini Travičnolno smo od strelav sovražnika popolnoma porušeno postojanko observatorija Cima di Bocche izpraznili, da obvarujemo postojanko brezkoristnih izgub. Na Krasu je sovražna artiljerija posebno delovala proti naši črti Fajti hrib Hudilog. Nadaljuje se zbiranje plena, ki ga je poraženi sovražnik popustil na bojišču. Včeraj smo v nekem kritju našli baterijo štirih gorskih topov in en 37 mm top. Sovražni metalci so metali bombe na oblu-

dene kraje ob spodnji Soči. Dva mrtva in nekaj ranjenih. Neko naš eletalo je obstreljevalo sovražne utrdbe Punta Salvone ob vzhodu v piransko pristanišče.

Strašne izgube Italijanov v zadnji soški bitki.

»A Nap« poroča iz Milana, da so bile izgube Italijanov v zadnji bitki ob Soči strašne. »Avanti« pravi, da se je udeležilo bitke nad 150 italijanskih bataljonov. Cadorna je poslal vse rezerve s tirolske in s koroške boje črte na Primorsko, da bi izsilil odločitev. Malenkostni njegovi uspehi nikakor ne odgovarjajo strašnim žrtvam.

Izmišljotine »Agenzia Stefani« o Trstu.

Z italijanske meje se poroča: Merodajnim rimskim krogom več ne ugaja brezvestnost, s katero širi »Agenzia Stefani« poročila o Avstriji. Nedavno je »Agenzia Stefani« poročala, da so iz Trsta odstranili civilno prebivalstvo. Sklicevali so se na pisma došla iz Trsta v Sviso. Seveda so italijanski listi sklepali, da bodo Italijani kmalu osvojili Trst. Edini »Popolo Romano« je ostro grajal, ker se širijo taka fantastična poročila in opozarjal na razočaranje, ki nastane, ker izostanejo napovedani dogodki. Cenzura bi gotovo ne bila trpela take pisave nasproti poluradni korespondenci, če bi jo ne odobraval merodajni odgovorni krogi. Voditelju poluradne korespondence je vlada, kakor se trdi, naročila, naj »Agenzia Stefani« zahteva od svojih poročevalcev v nevtralnih državah, naj bodo previdnejši. Zagrozili so, če se to ne bo zgodilo, bodo odvzeli brzojavkam »Agenzia Stefani« dovoljenje ji prostost cenzure.

Revolucijska propaganda v Italiji.

Milan, 9. novembra. V delavski borzi v Turinu, kjer je sedež oficijelne socialistiške stranke, in v pisarnah lista »Avanti« so bile nove hišne preiskave. Pri tem so zaplenili veliko število letakov z revolucionarno vsebino.

Sestanek Joffreja in Cadorna.

Rim. »Agenai Stefani« poroča: General Joffre in general Cadorna sta se 7. t. m. sestala v San Michele di Moriana.

Zakaj sta se sestala Joffre in Cadorna.

Javnosti ni znano, zakaj sta se sestala Joffre in Cadorna. Francozi bi radi, da bi jim poslali Italijani kar celo armado na pomoč proti Nemcem. Francija že ves čas vojske poziva Italijo na pomoč, Cadorna se pa trdovratno brani, da so italijanski framazoni močno pritiskali na vlado Franciji v korist. Končno je prišel h Cadorni minister Bissolati, ki je zahteval, naj pošlje Cadorna 50.000 mož Francozom na pomoč. Ker je Cadorna zahtevo zopet odklonil, je pričel Bissolati ruvati proti njemu. Neki polkovnik, Bissolatijev pristaš, je slabo poročal o Cadornu raznim ministrom, da bi odnehal ali da bi ga odstranili. Cadorna je pa izvedel o zaroti; po vojnem sodišču je pustil polkovnika hudo obsoditi in je izdal celo proti Bissolatiju zaporno povelje. Bissolati je zato ni bil zaprt, ker se takrat ni več nahajal v vojnem ozemlju in ker je pričel hitro posredovati ministrski predsednik Boselli. O uspehu posredovanj je šel Bissolati poročat v Pariz, a tudi Cadorna je hitro poslal svojega namestnika v Pariz, očitno zato, da je delal proti Bissolatijevimi spletkam. Kaj bo opravil zdaj pri Cadorni Joffre sam, se bo pač kmalu izvedelo.

Kdo je zmagal v Ameriki?

Koliko glasov sta dobila kandidata v Združenih državah.

Berlin, 9. novembra. (K. ur.) Wolff poroča: Po brzojavki, ki je došla londonskemu zastopstvu Associated Press sinoci ob 9. uri, so našli dozdaj 248 Wilsonovih in 243 Hughesovih glasov; 40 glasov je dvomljivih. Volilna odbora obeh strank trdita, da sta zmagala s svojim kandidatom. Wilson je pridobil v osrednjih vzhodnih državah.

Hughes govoril v volilnem boju pet tisočkrat.

»Politiken« poroča iz Londona: Hughes je prepotoval v dvanajstih

tednih in pol 30.000 milj, govoril je pet tisoč govorov in izgovoril 2.000.000 besedi. Njegova žena se je udeležila vseh njegovih shodov. Wilson je pa govoril komaj na dvanajstih shodih.

Ford in Edison za Wilsona.

Ford je rekel zastopniku »Daily Chronicle«, da če je tudi prav za prav republikanec, dela z vsem svojim vplivom Wilsonu na korist z ozirom na njegovo mednarodno in delavsko politiko. Tudi Edison je podpiral Wilsona.

Koliko so stale volitve v Združenih državah.

»Tagesanzeiger« poroča iz New Yorka: Republikanci so izdali za volitve predsednika 1.886.000, demokrati pa 1.126.000 dolarjev.

Kalifornija in Minnesota odločita.

Amsterdam, 9. novembra. (K. u.) Glasom nekega včerajšnjega Reuterjevega poročila menijo republikanci, da so zmagali, ako bosta Kalifornija in Minnesota glasovali za republikanskega kandidata. New Jersey, Wilsonova država, je po veliki večini prešla na Hughesovo stran. Hughes je zmagal z veliko večino tudi v severnih in zapadnih državah izjemno Ohio. Na drugi strani Mississippija so bile razmere ravno nasprotno. Država za državo je glasovala za Wilsona, tako da morata sedaj odločiti Kalifornija in Minnesota. Zdi se, da je radikalna stranka mnenja, da je Wilson obvaroval deželo pred vojno in jo gospodarsko visoko povzdignil. Wilsonov liberalizem bo morda dovolj močan, da prepreči, da Roosevelt ne spelje vseh naprednjakov v republikansko stranko. Anglosaški življenji so razen tega mnenja, da podpirajo Hughesa tudi ameriški Nemci.

Amsterdam, 9. novembra. (Kor. urad.) Reuterju so brzojavili včeraj iz New Yorka: Ker so se poročila o razmerju glasov z daljnega vzhoda zapoznala, je postal položaj tako nejasen, da kaj takega še ni bilo. Večino, ki jo je dobil Hughes v vzhodnih državah, so izravnali vedno višji Wilsonovi glasovi v zahodnih državah. Izid volitev še vedno ni gotov. Voditelji narodnih odborov obeh strank trdita, da je njuna stranka zmagala. Vsi jutranji listi so poročali, da je zmagal Hughes, tudi listi nasprotne stranke. A že pozneje izdane posebne jutranje izdaje so poročale, da je mogoče le zmagal Wilson. Razlika med glasovi je bila tako nizka, da se bo v zahodnih državah najbrže vnel ljut spor o tem, če so se glasovi veljavno šteli. Nekaj štetij bodo morali morebiti ponoviti, kar bo zaviralo izid volitev. Pozneje se je poročalo iz New Yorka Reuterjevemu uradu: V tej meri, kakor prihajajo poročila o izidih volitev, postajajo Wilsonovi pristaši srčnejši, ker je Wilson najbrže zmagal v državah Kansas, Idaho, Washington in v vseh ostalih državah, v katerih se še o izidu volitev dvomi. Če je tako, bi bil še vedno Hughes z malo večino izvoljen. V Minesoti pa ima Wilson še vedno malo večino, brez Minnesote so pa Hughesove nade negotove. Demokrati v New-Hampshiru nameravajo še enkrat šteti glasove, kar bo najbrže še v mnogo drugih državah potrebno.

Splošna brambna dolžnost v Ameriki.

»Frankfurter Ztg.« javlja iz New Yorka: Vlada je naročila generalnemu štabu, naj izdela zakonski načrt za službeno dolžnost. Načrt se bo predložil kongresu.

Vojska z Rusi in Rumuni.

Odpor, ki so ga Rumuni izvajali v začetku proti prodiranju armade Arz proti Moldavi, se je, ko so bili vrženi iz kotlin Gyergyo in Csik v obmejno gorovje, znatno povečal. Posebno v dolini Trotus in Bistrica so zbrali veliko čet. V prvi, ki vodi čez Tirgul-Ocna proti Palanci, pomika sovražnik stalno ojačenja proti prehodom čez gorovje Csik, katerih glavni je prelaz Gyimes, v drugi dolini, ki se konča v Piatru, pa proti prelazom Bekas. Vendar so pa Rumuni dosegli le skromne uspehe; široki deli armade Arz stoje danes onostran razvodja obmejnih prelazov na sovražnih tleh, tako v dolinah Trotus in Uz. Nasprotno pa drže rumunske sile od v začetku ofenzive zasedenega severovzhodno sedmograškega ozemlja le še neznatne črte.

V dolini Trotus so pred nekaj dnevi sovražni oddelki skušali z obkoljevalnim manevrom zopet pridobiti obmejni greben. Priplazili so se skozi gost gozd od strani proti našim četam in se vrinili med bojno črto in rezervo. Njihova namera, da bi nas na ta način obkolili, se je hitro izjalovila. Obkoljevalna sovražna brigada je bila popolnoma uničena. Brigadir in en polkovni poveljnik sta bila ujeta. Kako velike so zasluge armade Arz se vidi iz tega, ker je tako hitro temeljito pomedla velik del vzhodne Sedmograške, kamor so vpadli Rumuni. V najkrajšem času je

očistila ves širok prostor od črte Sovrad—Szekely—Keresztur do Moldave. Sedaj stoji dobro opremljena v zimskem gorovju in pripravljena za nadaljno prodiranje.

Falkenhaynove čete se v prelazih počasi pomikajo naprej in vedno bolj bližajo nižini. Najvažnejši izhod je južno od Braševa, kjer se na koncu gorskega pota zagleda mesto Bukarešt. Osrednji velesili sta desno krilo rumunske armade prisilili, da se je umaknilo. Levo krilo se še drži. Tudi v severni Vlaški Rumuni niso imeli sreče, osrednji sili sta jih povsod vrgli nazaj.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. novembra. Uradno:

Bojna skupina generala konjenice nadvojvoda Karla.

Rumunski napadi južno in južnovzhodno prelaza Szurdok zopet niso uspeli. Pri Spinih smo napredovali dalje, ujeli smo 150 mož in zaplenili 2 topova. Zahodno Tölgyesa in pri Belboru so nemške čete zopet vrgle Ruse, ki so tam napredovali.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Izvemši živahnega streljanja na bojni črti na obeh straneh železnice Zloczow—Tarnopol nobenih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. novembra. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Na bojni črti na obeh straneh proge Zloczow—Tarnopol se je zopet zelo poživilo streljanje.

Bojna črta generala konjenice nadvojvoda Karla.

V severnem gorovju Gyergyo smo odbili napade Rusov. Sveži nemški napadi so vrgli Ruse, ki so napredovali pri Belboru in v odseku Tölgyes.

Jugovzhodno od prelaza Rdečega stolpa smo nadaljevali svoje napade; prekorčili smo odsek Balesti in vzeli Sardin in z obema sosednjima višinskima postojankama. Ujeli smo približno 150 mož in zaplenili 2 topova. Protinapadi Rumunov niso uspeli, kakor tudi ne v predealskem odseku in v Vulkanskih gorah.

Vojna skupina maršala pl. Mackensena.

Prednji poizvedovalni oddelki so se v severni Dobrudži izognili na povelje boju s sovražno pehoto.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Rumunsko uradno poročilo.

7. novembra. Na zahodni moldavski meji se položaj ni izpremenil. V Buscu dolini smo napadli in nekoliko napredovali. Ujeli smo 88 mož in zaplenili eno strojno puško. Pri Tabla Butti ljuto obstreljevanje. Pri Dragoslavlkih smo odbili močan sovražni napad. Na levem bregu Alute se bije besen boj. V dolini Jiu se razvija boj za nas ugodno. Pri Orșovi se položaj ni izpremenil. Sovražnik je obstreljeval Giurgiu. V Dobrudži smo na celi bojni črti napredovali.

Rusko uradno poročilo.

6. nov. Vzhodno od vasi Lipnice Dolne in zahodno od vasi Slaventin je sovražnik večkrat napadel, da bi se polastil nadvladajočih po nas zasedenih višin.

Naš živahen ogenj s puškami in s topovi je odbil vse sovražne poizkuse. Boj se nadaljuje.

Sovražnik je v gozdnih Karpatih trikrat napadel pri višini 5781 (?), 10 vrst južno od gore Previ (?), a njegovi ponovni napadi niso uspeli. Vselej ga je naš ogenj odbil. Pri Kirlibabi je napadel sovražnik tabbor nekega našega mladega, a hrabrega polka 3 in pol vrste vzhodno od Kirlibabe, a smo ga odbili. Sovražnik je še dvakrat ponovil napad. Med zadnjim napadom je vdrl sovražnik v naše strelske jarkove in je zaplenil eno strojno puško. S protinapadom smo sovražnika iz strelskih jarkov vrgli in mu zopet vzeli zaplenjeno strojno puško. Južno od gore Lamuntele so naše čete vzele z naskokom celo vrsto višin in ujele 8 častnikov, 386 vojakov in zaplenile 6 strojnih pušk, 61 zabojev streliva, 18 zabojev z naboji strojnih pušk.

Pri Predealu so bili Rumuni prisiljeni, da so se morali po trdovratnem boju nekoliko umakniti. Pri Lirestih v dolini reke Targalni smo odbili vse sovražne napadne poizkuse. V dolini Jiu so potiskali Rumuni sovražnika dalje proti severu. Pri Donavi za nas ugodne praske z jezdec in s prednjimi oddelki pehote.

Konjenica osvojila vrh Omu.

Poročevalec »Az Esta« pri Falkenhaynovi armadi poroča: Osvojenih vrh

Omu je visok 2506 metrov in najvišji vrh skalnatega, vedno zasneženega Buceca. Vojaško je osvojitev važna, ker so Rumuni s Clabucetu Bacului in s sosednjih višin lahko nadlegovali desno krilo naših napredujočih čet; te nevarnosti zdaj ni več. Z zahoda je prijezdil neki močni nemški poizvedovalni oddelk, iz Predealu so pa prijezdili honvedski huzarji, ki so potem skupaj vzeli vrh. Že v mirnih časih je bil prihod na vrh prvovrstno turistično dejanje.

Bivši dobruški poveljnik pred vojnim sodiščem.

Švicarski listi poročajo iz Petrograda, da bo pred kratkim odstavljeni poveljnik dobruške armade Cajočevski prišel pred vojno sodišče.

Novi zračni napadi na Bukarešt.

Basel, 9. nov. »Daily Mail« poroča iz Bukarešta: Zadnje dni so se vršili novi zračni napadi na utrdbe pri Bukareštu. Te napade smatrajo kot predznak za novo sovražno ofenzivo proti Rumuniji.

Prebiranja in naknadna prebiranja v Rumuniji.

Iz Curiha: Rumunsko vojno vodstvo je odredilo prebiranje letnika 1919 in odredilo naknadno prebiranje nepotrjenih do 45. leta starosti.

Izgube Rusov.

»Nationalzeitung« poroča: Zadnji izkaz kijevskega osrednjega poizvedovalnega urada poroča, da je od 1. julija 1916 padlo, bilo ranjenih in da pogrešajo — 1.879.288 mož; častnikov pa 91.531. Letal so izgubili Rusi 55. Padel je en general, trije polkovniki in dva podpolkovnika. Ruska mornarica je izgubila 6 častnikov, 25 podčastnikov in 200 mož.

Rusi utrjujejo donavsko črto.

Kodanj, 9. nov. Petrogradski »Ruski Invalid« poroča, da je rusko višje poveljstvo sklenilo na rumunski fronti utrditi samo donavsko črto. To črto bodo pa tako utrdili, da bo nezavzetna.

Živahno bojevanje pri Rigi.

Curih, 9. nov. Dopisnik »Corriere della Sera« poroča, da se na odseku pri Rigi opazuje živahno obojestransko bojevanje. Najbrže skušajo Nemci osvojiti ugodne postojanke, ker grozi zelo huda zima. Na vsak način nastopajo Nemci. Rusi skušajo napredovanje Nemcev preprečiti z ljutim ognjem težke artiljerije.

Brusilov kliče na pomoč.

List »New Age« poroča: General Brusilov je Angleško in Francosko nujno naprosil, naj mu pošlje več artiljerije, posebno težke in dobavi municijo. Namignil je, da mu sicer ne preostaja drugega, kot da se umakne. Je v slabšem položaju kot angleška armada v prvi zimski vojski. Na mnogih točkah svoje bojne črte more neprestanemu artiljerijskemu ognju postaviti nasproti le pehoto; z lastnimi očmi da je videl, kako je bilo v sled pomanjkanja artiljerije pobitih na desetisoče njegovih vojakov. Stvar ne more iti tako naprej. Rusija je sedaj izgubila 6 milijonov in more vsak mesec izdelati le 30.000 granat.

List pozivlja vojni urad, naj objavi Brusilovov klic na pomoč, namigne pa, da je dobil odgovor, da se ne more ničesar več storiti, potreba, kriti lastne težke izgube, onemogočuje razširjenje izdelovanja municije.

Važen družinski posvet v Carskem selu.

Malmö, 9. novembra. V Carskem selu se je vršil važen družinski posvet, katerega so se udeležili, car, carica, dve carjevi hčerki, veliki knezi ter velike kneginje.

Ne da se ugotoviti, o čem se je govorilo. Ker je bil nekaj časa poleg tudi telesni zdravnik Botkin, je verjetno, da so razpravljali o boleznih prestolonaslednika, sicer pa tudi politične zadeve. Posvet je trajal tri ure. Baje so podrobno razpravljali o važnih dinastičnih vprašanjih, ki se nanašajo na balkanske države. Car je prejel dalje lastnoročno pismo črnogorskega kralja Nikolaja. Zdi se, da se je črnogorski kralj pritožil nad gotovimi tendencami, ki se uveljavljajo v vodilnih francoskih in angleških krogih. Predvsem je črnogorski kralj odločen nasprotnik vseh stremeljenj, da bi se ustanovila na Balkanu republika. Nadalje so baje razpravljali o značilnih strujah, ki merijo na prognanstvo italijanske dinastije. Če so razpravljali tudi o poljskem vprašanju ni znano.

Protipopov diktator v Rusiji?

Berlinska »Nationalzeitung« poroča iz Stockholma, da v Petrogradu trde, da bo car prepustil politično in diplomatsko vodstvo Rusije Protipopovu.

Rusi vpoklicujejo Fince.

Stockholm, 9. nov. Kakor poroča »Aftenbladet«, se je zadnje dni več čolnom, v

katerih so bili finski begunci, posrečilo priti na švedsko stran. So izključno mladi ljudje, vzrok njihovega bega je nova ruska odredba, po kateri so vpoklicani vsi mladi moške na Finskem v starosti od 19. do 25. leta za kopanje strelskih jarkov. Istočasno so Rusi pobrali po Finskem vse orožje, posebno lovske puške in samokrese. Begunci pripovedujejo, da so na Finskem rekvirirali skoro vse konje ter sploh vso živino.

Srbski profesorji na petrogradskem vseučilišču.

Rotterdam, 9. novembra. Petrogradsko vseučilišče je, kakor poroča »Temps«, ustanovilo dve novi stolici, ki sta jih zasedla belgrajska profesorja Stanojevič in Belič. Profesor Stanojevič je v svojem nastopnem predavanju govoril o »skupnosti političnih in intelektualnih koristih Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Predavnje, katerega so se udeležili srbski poslanik in vsi profesorji vseučilišča, je bilo z navdušenjem sprejeto. (Opetovano smo že povdarjali, da Hrvatje in Slovenci poznamo le skupnost z avstrijsko državo, vse drugo pa odločno zametujemo. To je naš narod siljajno izpričal na vseh bojiščih. Ur.)

Novi invalidi iz Rusije.

Dunaj, 9. novembra. (K. u.) Danes ob 1. uri popoldne je dospel na vzhodni kolodvor sanitetni vlak ogrskega Rdečega križa, ki je pripeljal zamenjane invalide iz Rusije.

Bethmann Hollweg o vzrokih vojske.

Berlin, 9. novembra. (Kor. ur.) V današnji seji nemškega državnega zbora je izvajal nemški državni kancler Bethmann Hollweg.

Nadaljevanje in konec vojske.

Jedro temeljitih razprav minulih tednov glavnega odseka je tvorilo končno vedno vprašanje o nadaljevanju in o koncu vojske.

Znamenito priznanje Greya.

Naši sovražniki govorijo le o tem, kako naj se vojska nadaljuje. O tem je govoril tudi lord Grey v društvu inozemskih častnikov. Angleški minister je ob tej priliki izpregovoril besedo, ki si jo moramo natančneje ogledati. Rekel je, da ni nikdar preveč, če se razpravlja o vzroku vojske, ker bo vzrok tudi vplival na pogoje miru. Če bi bilo res, da se je Nemčiji vojska vsilila, je le logično, če zahteva Nemčija varnost glede na bodoči napad. Vsekakor je to znamenito priznanje. Seveda je na to trdil nasproti nemškemu opisom vojnih razlogov, da ni bila vsiljena vojska Nemčiji, marveč, da jo je vsilila Nemčija Evropi.

Ker polaga lord Grey temeljno važnost temu vprašanju tudi glede na mirovna pogajanja, in ker smo tudi mi vedno tako sodili, sem prisiljen, da zopet ugotovim dejanski stan in razžene megle, s katerimi poizkušajo naši sovražniki zagrniti dejanski položaj.

Ruska generalna mobilizacija povzročila, da je postala vojska neizogibljiva.

Dejanje, ki je povzročilo, da ni bilo več mogoče izogniti se vojske, je bila ruska generalna (splošna) mobilizacija, katero so zapovedali vojski od 30. na 31. julija 1914.

Rusija, Anglija, Francija in cel svet je vedel, da je bil ta korak enak napovedi vojske. Resnica predira pot. Državni kancler je na to obširno ovrgel Greyevu trditev, da je Rusija šele potem mobilizirala, ko se je v Nemčiji objavilo poročilo, da je zapovedala Nemčija mobilizacijo.

O mobilizaciji Avstrije in Rusije.

Državni kancler je opozarjal dalje, da je Avstrija takrat, ko je Rusija zapovedala splošno mobilizacijo, mobilizirala glede na spor s Srbijo, le 8 armadnih zborov, nakar je Rusija odgovorila že 29. julija z mobilizacijo 13. armadnih zborov. Avstrija je izvedla splošno mobilizacijo šele potem, ko je že Rusija splošno mobilizirala.

Po besedilu zvezne pogodbe z Avstrijo bi bila lahko Nemčija mobilizirala že 29. julija, a tega ni storila. Rusiji je priznala še rok 12 ur, da se premisli in da lahko še v zadnjem trenutku reši svetovni mir. Tudi zavezniki in prijatelji Rusije so dopustili Nemčiji možnost, da je vplivala v korist miru, a vse je bilo zaman. Kako more Grey z ozirom na ta dejanski položaj govoriti o manevru, da bi bili miroljubni Rusiji izvalili mobilizacijo z nerodnim varanjem, ne morem umevati. Rusija bi ne bila nikdar storila usodnega sklepa, ako bi jo ne bila Anglija osrčevala.

Državni kancler je opozarjal na navodilo s 30. julija, ki ga je poslal istočasno z angleškim posredovalnim predlogom dunajskemu veleposlaniku. V tem navodilu je opozarjal državni

kancler na nevarnost vojske, ako bi Avstrija odklonila posredovanje.

Diplomatična predzgodovina vojske.

Kancler je govoril nato o diplomatični zgodovini vojske. Opozarjal je posebno, da je nemška diplomacija posredovala in pregovorila avstrijsko vladu, da se je pečala z Greyevim predlogom o posredovanju med Avstrijo in Srbijo pod pogojem, da pregovori Anglija rusko vladu, da ustavi rusko mobilizacijo.

O mednarodni zvezi v varstvo miru.

Kancler se je nato pečal z Greyevimi izjavami o ustanovitvi mednarodne zveze v varstvo miru. Rekel je:

Nikdar nismo prikrivali, če bi se mogel mir trajno zavarovati z mednarodnimi organizacijami in razsodišči. Nemčija bo pošteno proučila vsak poizkus, kako bi bila mogoča praktična rešitev, da se prepreči ponovitev take strašne katastrofe, kakršna je sedanja, in hoče sodelovati in to tembolj, če bo ustvarila vojska, kar zanesljivo pričakujemo, take politične razmere, ki bodo pravične svobodnemu napredku vseh narodov: malih in velikih.

Vprašanje razsodišča.

Prvi predpogoj, da se rešijo mednarodne stvari potom razsodišča, je, da se ne bodo več ustanovljale zveze z napadalnimi smotri. Nemčija je vsak čas pripravljena, da pristopi zvezi narodov, da, korakati ji hoče na čelu in krotiti motilce miru. Nasproti napadalnemu značaju sporazuma se je nahajala trozveza vedno v obrambni postojanki. Svet se pred vojsko ni nahajal v senci pruskega militarizma, marveč v senci obkoljevalne politike, ki naj bi zatirala Nemčijo. Nemški narod vodi to vojsko, da zagotovi svoj narodni obstoj in prosti razvoj naroda. S kakršnimi koli silami more tudi še nastopiti Anglija, tudi močnost Anglije ima svoje meje in se bo izjavila na naši volji, da hočemo živeti. Ta naša volja je nepremagljiva in nihče je ne more uničiti. Mirno in zaupljivo pričakujemo trenutka, ko se bodo o tem naši nasprotniki prepričali.

Boji Francozov.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. novembra. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Napade, ki so jih nameravali Angličani in Francozi imde Le Sars in Bouchavesnes in južno od Somme pri Pressaire, smo zadušili skoraj popolnoma že z zapiralnim ognjem.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

8. novembra popoldne. Južno Somme je bilo ponoči primeroma mirno. Nemci so se omejali na obstreljevanje novih francoskih postojank v odseku sladkorna tvornica — Ablaincourt. Na ostali bojni črti od časa do časa prekinjeni ogenj s topovi.

Letalna služba. Dve nemški letali sta bili sestreljeni v zračnem boju severno Pont-a-Moussona. Eno je padlo pri Vieville-en-Haye, drugo v smeri Vilcey-sur-Trey. Ponoči 7. t. m. je vrglo osem francoskih letal 1200 kg težkih bomb na letališče Frescati, 1200 kg pa na vojaški kolodvor Chembly. Bombe so zadele.

Angleško uradno poročilo.

8. novembra popoldne. Sovražnik je ponoči močno obstreljeval našo bojno črto zahodno od Beaumont-Hamel, kjer je poskušal tudi presenetljivo napasti. Sicer se nič ne poroča. Vreme je trajno viharo.

Obstreljevanje Reimsa.

Švicarski listi poročajo o zopetnem obstreljevanju Reimsa. Več kot 200 granat je padlo v mesto. Več javnih poslopij je bilo zadetih; nekaj mestnih delov je gorelo.

Francosko poročilo z Balkana.

8. novembra. V ovinku Črne so Bolgari srbske postojanke trikrat napadali. Vrgel jih je besen ogenj topov in strojnih pušk v njih izhodne jarke nazaj; na bojišču so pustili veliko mrličev. Na ostali bojni črti topniški boji; pehota ni nastopala. Francoska letala so obstreljevala sovražne tabore severno Bitolja.

Dnevne novice.

† Kranjska deželna banka sprejema predprijave za V. avstrijsko vojno posojilo in daje vsa tozadevna pojasnila.

† Iz skupnih nemških posvetovanj. Na skupnem posvetu krščansko-socialne in nemške narodne zveze na Dunaju so včeraj sprejeli več sklepov, tičočih se aprovizacijskih vprašanj v mestih, deželah in občinah. Vlado pozivljajo, naj se pri preosnovi prehranjevalnega urada ozira na povzdigo produkcije.

† V. avstrijsko vojno posojilo. V. avstrijsko vojno posojilo se prične podpisovati v kratkem in sprejema že sedaj predprijave c. kr. priv. Splošna prometna banka (podružnica v Ljubljani preje L. C. Mayer), ki daje radevolje tozadevna pojasnila.

† Skilcanje hrvatskega sabora. Hrv. Riječ poroča iz krogov poslancev, da se sestane hrvatski sabor dne 14. decembra t. l. Ogrsko-hrvatski državni zbor se pa sestane dne 7. decembra.

† Prehranjevalni urad. Dunajski list »Abend« poroča: Glasi se, da stavi baron Beck, kateremu je bilo ponudeno vodstvo prehranjevalnega urada, zelo dalekosežne pogoje z ozirom na pooblastila, katera mora imeti urad, in da so radi teh zahtev nastale glede ureditve novega urada ovire. V Avstriji bo leha prehranjevalni urad od dneva njegove ustanovitve na vprašanje pooblastil. Razume se tudi, da hoče uspešno voditi ta važni urad in zato hoče imeti večje pravice. V prvi vrsti se gre za vprašanje, da se pritegne k delu prehranjevalnega urada tudi vojaštvo. To je v prvi vrsti poklicano, da uredi s svojo avtoriteto vprašanje prehrane na deželi.

† Odlikovani duhovnik. Kakor poročajo iz Ajdovščine, je bil odlikovan za hrabrost pred sovražnikom č. gosp. solkanski kaplan Josip Likar s hrabrosino svetinjo. Častitamo!

† Laški uradni jezik na Tirolskem odpravljen. Tirolski deželni odbor je odredil, da je v občevarstvu z državnimi oblastmi na južnem Tirolskem in v medsebojnem občevarstvu med deželnimi zavodi in uradi rabiti edino le nemški jezik.

† Izselitev bolnišnice iz državnega zbora. Predsednik poslaniške zbornice dr. Sylvester je 9. t. m. dopoldne skupno s predsednikom gosposke zbornice knezom Alfredom Windischgratzom naprosil ministrskega predsednika Koerberja, naj odredi, da se bo izselila bolnišnica iz državnega zbora.

† Srebrno trobento je izročilo mesto Zagreb domačemu 25. domobranskemu pešpolku.

† Padel je kadetni aspirant Franc Skočir, 55. pp., 1. nad. s., doma iz Tolmina. Prvotno se je poročalo, da je bil le ranjen, sedaj se pa uradno poroča, da je mrtev (29. julija 1915).

† Iz ruskega ujetništva so se vrnili v domovino sledeči invalidi: Inf. 7. pp. Lovrenc Wedenig; poddes. Oton Supitar, 4. d. pp.; inf. Ivan Sušan, 5. dom. pp.; inf. Ivan Vratnik, 26. d. pp.; inf. Ivan Schummer, 87. pp.; inf. Ivan Adamič, 87. pp.; inf. Ivan Jessenig, 7. pp.; poddes. Alojzij Božič, 17. pp.; inf. Stefan Pevec, 26. dom. pp.; podd. Ivan Kotar, 17. pp.; inf. Nikolaj Pavličič, 17. pp.; inf. Ivan Tobias, 26. dom. pp.; inf. Franc Zupanc, 26. dom. pp.; inf. Josip Brumat, 97. pp.

† Poročil se je 7. t. m. v cerkvi presv. Srca Jezusovega v Ljubljani g. Alojzij Presoli-IPavitz, c. kr. davčni upravitelj v Novem mestu, z gđno. Miro Lekše, učiteljico iz Sel na Koroškem.

† Smrtna kosa. Umril je v zagrebški bolnišnici na ranah, zadobljenih na laškem bojišču, g. Ivan Gerjol, uradnik ljubljanske kreditne banke. — V Zagorju na Pivki je umrl posestnik in občinski odbor-nik g. Ivan Bilc, star 59 let. — Umril je v Novem mestu bivši c. kr. kaznilniški paznik g. Ivan Florjančič.

† Vlom. V noči od nedelje na ponedeljek je neznan zlikovec vlomil v podružno cerkev Sv. Duha v Celju. Vlomil je v nabiralnik in odnesel nabrani denar. Drugih stvari se ni dotaknil. — V isti noči je hotel najbrže isti zlikovec vlomiti v Marijino ali nemško cerkev v Rotovski ulici. Močna hrastova vrata pa so mu to zabranila. Zjutraj so našli odtrgano kljuko.

† Umril je v Zadru tamošnji stavbni svetnik Peter vitez Erco.

† V rusko ujetništvo je prišel, kakor poroča iz bojnega polja našemu uredništvu njegov tovariš Čeh Jožef Koudelka, dragonec Jožef Čehovin. — Iz ujetništva sporoča Franc Jankovič, da je bil v bitki v Galiciji ujet in odpeljan v rusko ujetništvo. Najprej so korakali peš, potem so se vozili nekaj dni po železnici. Kam jih bodo poslali, še ne ve. Pismo je bilo odposlano 25. avgusta 1916.

† Divji lovec. Neki 65letni stanovalec v Želimljah je v bližnjem gozdu nastavljal zanjko in ujel vanjo nad 20 kg težko srno. V njegovem stanovanju so našli in zaplenili 10 kg prekajenega mesa.

Ljubljanske novice.

† Vzpodbuden čin usmiljenja. Gospa Adela Petersova je izročila mestnemu županu znesek 100 K za nesrečno rodbino fotografa M. Zupana se je za ta dar iskreno zahvalil in pričakuje, da se bo morda našlo še kako zlato srce, ki se bo spomnilo zapuščenih otrok in skoraj slepega očeta. Magistrat bo darove hvaležno sprejemal. — Našemu

uredništvu je izročila v ta namen trgovina K. Kregar 20 K. Najlepša hvala!

† Mestna hranilnica ljubljanskega naznanja, da so zadolžnice in zakladnice IV. avstrijskega vojnega posojila došle. Stranke, ki so to posojilo podpisale pri hranilnici, naj blagovolijo priti ponje.

† Oddaja krompirja za uslužbence tobačne tovarne. Jutri popoldne od dveh naprej se bo oddajal krompir iz skladišča pri Mühleisnu na Dunajski cesti onim uslužbencem tobačne tovarne, ki so bili zamudili zadnjo priliko, preskrbeti se s tem živlom. Druge stranke se opozarjajo, da se jutri popoldne oddaja krompir izključno samo za tobačne uslužbence, zato naj ne hodijo tja delat gnječe.

† Pohvalno priznanje je izreklo vojaško poveljstvo v Gradcu, nadporočniku dr. Emeriku vitezu Grasselli ob priliki njegovega odhoda k vojaškemu nadzorstvenemu uradu za njegovo izvrstno službovanje.

† Darila. Povodom Vseh svetih izročili so nadalje mestnemu magistratu za vdove in sirote padlih ljubljancev sledeči: Tvrda Anton Krisper 200 K, g. Albert Samassa 100 K in tvrda St. C. Tauzher 30 K. — Gosp. fotograf Oskar Thurm izročil je županstvu 200 K v svrhu razdelitve med pet ubožnih družin, katerih očetje so v vojni padli ali postali za zaslužek nesposobni.

† Izgubljena je bila včeraj popoldne srebrna damska ura z zlato verižico. Pošteni najditelj naj jo odda proti dobri nagradi v Sodni ulici 4/1, H. Pajnič.

† Izgubil se je včeraj na Vodnikovem trgu ogrski notes in v njem bankovec za 20 K. — Pošten najditelj naj ga pošlje proti nagradi na Mar. Živic, Nožice 9, pošta Radomlje.

† Našla se je v neki ljubljanski cerkvi manjša vsota denarja. Več pove uprava našega lista.

Pri Vojuši.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. novembra. Uradno: Pri Vojuši mestoma zmeren topovski ogenj. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Najnovejše.

Maršal nadvojvoda Friderik na sedmograškem bojišču.

Dunaj, 9. nov. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Kmalu po zadnjem nadzorovanju našega jugozapadnega bojišča se je peljal maršal nadvojvoda Friderik na Sedmograško, da tam pregleda bojujoče se zavezniške čete in obišče sedaj od sovražnika oproščeno deželo in njeno težko prizadeto vrlo prebivalstvo. Dospevši v Kolosvar, kjer je bil najsijanejši sprejet od vojaških in civilnih činiteljev, je imel maršal sestanek s poveljnikom našega jugozapadnega bojišča generalom konjenice nadvojvodo Karlom. Maršal je mogel v svoje posebno veselje ugotoviti, da je to ozemlje razmeroma le malo trpelo. Nadvojvoda Friderik je obiskal tudi mesti Brašovo in Sibinj. V Predealu na rumunskih tleh, potem jugozapadno od prelaza Törzburg in južno od prelaza Vöröstorony, kjer so bili povsod boji v teku, je bil maršal priča nadaljnega zmagovitega prodiranja naših hrabrih zavezniških čet. Posebno zadoščenje je bilo za vrhovnega poveljnika monarhije, da je mogel pregledati bojišče južno od Predeala iz vile rumunskega ministrskega predsednika Bratianua, kjer se je ta čas nahajal sedež nekega višjega poveljnika. Večini višjim poveljnikom je maršal osebno izročil od vrhovnega vojnega gospoda podeljena odlikovanja. Z najtrdnjšim zaupanjem v izkušeno vojno vodstvo in v hrabrost zavezniških čet tega bojišča je zapustil maršal Sedmograško in se zopet vrnil v stan vrhovnega poveljstva.

Italijanska odlikovanja ruskemu caru in ruskima generaloma Aleksejevu in Brusilovu.

Rim, 9. novembra. (K. u.) »Agenzia Stefani«: Italijanski veleposlanik v Petrogradu marchese Carloti in italijanski general Romei sta izročila 6. novembra ob obojnicah, ko je prevzel vrhovno vodstvo, ruskemu carju italijansko zlato hrabrostno svetinjo; general Romei je izročil generaloma Aleksejevu in Brusilovu visoka italijanska reda.

Poročilo italijanskega mornariškega ministrstva.

Rim, 9. novembra. (Kor. ur.) Dne 7. t. mes. popoldne so izvedle skupine italijanskih in francoskih letal ofenzivno poizvedbo nad sovražno obaljo. Uspešno so se metale bombe na letalno postajo Poreč in

na pristanišče Buje, v katerem so plavale zasidrane stvari namenjene vojaški rabi. Kljub močnemu ognju obrambnih naprav in kljub protinapadu sovražnih merskih letal so se vsa naša letala vrnila nepoškodovana. Sovražna merska letala so vrgla brez uspeha nekaj bomb na naše torpedovke, ki so se tudi nepoškodovane vrnile v svoje opirališče. (Opozarjamo na uradno poročilo našega vojnega vodstva z dne 8. t. m.)

Sobranje do 22. novembra odgodeno.

Sofija, 8. novembra. Sobranje je odobrilo trimesečni začasni proračun za 1. 1916 in se je odgodilo na to do 22. novembra.

Bavarski kralj posetil našega prestolonaslednika.

Dunaj, 9. nov. Bavarski kralj Ljudevit je posetil te dni nadvojvoda Karla Franca Jožefa v njegovem glavnem stanu. Kralja so meščani burno pozdravljali. Prestolonaslednik je spremljal kralja v njegovo stanovanje. Opoldne je priredil prestolonaslednik zajtrk. Zvečer je kralj odpotoval.

Milijon grških prosovoljcev?

Lugano, 9. novembra. Iz Kaira se poroča listu »Secolo«: Milijon grških prosovoljcev je odšlo iz Kairo v Solun, da vstopijo v Venizelovo armado. (Dobro dovtip za sedanje resne čase.)

Padli srbski dijaki.

Srbsko poslaništvo v Odesi poroča, da je izmed 2000 dijakov belgrajskega vseučilišča padlo 1300. Med častniki, ki so prišli na Krf, da se jih uvrsti med srbske prostovoljske zборе, se nahajajo tudi člani ministrstva, vseučilišni profesorji in zadnji guverner v Mitrovici. Vsi ti odidejo v kratkem na bojno črto. (»Köln. Ztg.«)

Preprečen napad na španski državni zbor.

»Bernar Tageblatt« poroča iz Madrida: Anarhisti v Barceloni so se zarotili, da razstrele tisto palačo v Madridu, v kateri zboruje španski državni zbor. Policija je pa zaroto izsledila in preprečila načrt. Anarhisti so hoteli z razstrelbo protestirati proti dražnjim in proti vojnimi dobičkom.

Državni preobrat na Portugalskem.

Genf. »Agentura Radio« poroča iz Lizbone: Portugalska vlada se peča z odpravo ustavnih garancij. Portugalci so zelo razburjeni, ker so odgodili volitve. V Lizboni in v Oportu je vojaštvo pripravljeno za vsak slučaj.

K nemško-norveškemu sporu.

Kristianija, 9. novembra. (K. u.) Norveški brzojavni urad poroča: O vsebini norveškega odgovora Nemčiji ni še ničesar znanega. List »Werdensgang« piše: Ob sebi se razume, da se razmerje med Nemčijo in Norveško v minulih dneh, ko so se vršila pogajanja, ni v ničem izpremenilo. Šele z izročitvijo norveškega odgovora je prišel trenutek, ki more v enem ali drugem pravcu povzročiti izpremembo. List pravi, da Norvežani mirno pričakujejo razvoja stvari.

Strašna nesreča na Visli.

Ljublin, 9. novembra. (K. u.) »Ziemia Lubenska« poroča iz Kazimirja, da je vseh vernih duš dan pri prevozu nekega broda čez Vislo od 145 oseb našlo smrt v reki 124 ljudi. Kakor se je dognalo, je bil brod poškodovan. 21 oseb so mogli rešiti. Žrtve strašne nesreče so večinoma ženske delavskega stanu.

Požigi v celjski okolici.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

V Celju, dne 8. nov.

Dne 4. t. m. proti 9. uri zvečer je bila alarmirana požarna bramba po strelu na Miklavževem hribu. V ognju je bilo gospodarsko poslopje posestnika Confidentija v Sovodni, 5 minut oddaljeni vasi pri Celju. Takoj prihitelim požarnim brambam iz Celja in celjske okolice se je posrečilo ogenj lokalizirati, da se ni razširil na sosednja poslopja. Zgorelo je precej spravljivih poljskih pridelkov in orodja. — V nedeljo zvečer proti 7. uri zopet počil strel. Krvavo je rdečilo nebo v isti smeri nad mestom. Gorelo je zopet v Sovodni, kakih 150 korakov oddaljeno od Confidentija. V plamenih je stala hiša in gospodarsko poslopje posestnice Srebočan. Veter je močno pihal in nosil ogorke po bližnjih strehah, ki pa so k sreči vse iz opeke, ker drugače bi bila brezdvomno zgorela cela vas. Požarne brambe so bile takoj zopet na licu mesta in so po večurnem napornem delu omejile ogenj. Posestnica Srebočan trpi ogromno škodo. Zgorelo ji je 12 svinj ter mnogo blaga v vrednosti par tisoč kron (je trgovka z drobnarijami) ter vsi poljski pridelki in pohištvo. Prebivalstvo Savodne je po teh dveh hitro sledečih požarih bilo zelo razburjeno. Oblasti so stobile vse, da bi prišle na sled požigalcu. — Po teh dveh požarih je upalo prebivalstvo prihodnje noči mirneje spati. Pa zopet v ponedeljek proti 9. uri zvečer naznanila strela iz topiča ogenj v bližini. Zopet se v isti smeri zasuval nad mestom, in ljudje so v razburjenosti hiteli na kraj požara. Gorelo je v vasi Čret, 5 minut oddaljeni od

Savodne. V plamenih je stalo šele novo gospodarsko poslopje posestnika Štora. Požarne bramborje so zopet takoj prihiteli in neumorno gasile. Prišlo je takoj tudi vojaštvo in Teharčani s svojo brizgalno, in ogenj se je posrečilo omejiti na eno poslopje. Škoda je tudi tukaj velika. — Oblastim se je isti večer posrečilo, prijeto zločinca v osebi nekega berača, ki je obstal čisto mirno, da je zažgal pri posestnici Srebočan s cigareto po neprevidnosti. Ljudstvo pa je mnenja, da je ta berač samo orožje organizirane bande, ki zažiga po okolici. To se potrjuje tudi s tem, ker so hoteli neznan zlikovci v noči pred požarom pri Confidentiju vlomiti pri istem. Confidentijev sin sliši ponoči šum pri hišnih vratih in gre pogledat po vzroku istega. Ko odpre vrata, stoji pred istimi črno maskirani moški, ki takoj potegne dolgi nož in obenem zažvižga. Takoj priskočita istemu na pomoč še d. črno maskirani postavi. Sin zbeži skozi vrata, zlikovci pa v gozd pri Sv. Jožefu. V noči nato izbruhne požar pri Confidentiju. — Razburjenje prebivalstva se je pa še bolj povečalo v torek proti 6. uri zvečer, ko zopet — četrtič — počil strel in signalizira ogenj. Zopet požar pri Confidentiju. Požarni bramborje sta takoj zopet prihiteli in po parurnem delu omejili ogenj. Med tem ko je gorelo pri Confidentiju, so opazili v bližnjem grmovju dve postavi čepeti, enega vojaka in enega civilista. Oba sta zbežala v bližnji Jožefov gozd in se ju ni posrečilo prijeto. Na nekem drevesu so našli pritrdjen listič z napisom: »Gorelo bo tako dolgo, dokler se ne konča vojska!« Upamo, da se oblastim kmalu posreči izslediti zločince in jih dovesti roki pravice, da dobijo zasluženo kazen. — Okolica je zastražena po varnostnih organih. Č—a.

Važne izpremembe pri prodaji kruha v Ljubljani.

Da se pride v okom pogostim pritožbam o neenaki razdelitvi kruha ter omogoči popolnoma enakomerno razdelitev vsega kruha, ki je dnevno na razpolago, ne da bi se bilo treba strankam nastavljanju pred prodajalnami kruha, je mestna aprovizacija odredila sledeče:

1. Koliko naj dobiva vsaka oseba na dan kruha na svojo izkaznico.
Vsaka stranka dobi na svojo krušno izkaznico na dan 1 četrtinko hlebca kruha. Rodbina dveh oseb dobi torej na svoji dve krušni izkaznici dve četrtinki hlebca, t. j. pol hlebca na dan, rodbina 7 oseb dobi nasprotno na svojih 7 krušnic izkaznic 7 četrtink hlebca t. j. 1 in $\frac{3}{4}$ hlebca dnevno.
2. Kaj je storiti stranki, da dobi vsak dan toliko četrtink hlebca kruha, kolikor ima oseb, oziroma krušnih izkaznic.
Vsaka stranka naj pride v nedeljo, 12. t. m. ali pa v ponedeljek, 13. t. m. in potem vsako drugo nedeljo oziroma ponedeljek po prejemu krušne izkaznice k onemu peku oziroma prodajalcu kruha, ki prodaja kruh za one številke, ki jih ima stranka zabeležene na krušnih izkaznicah. Vsaka stranka pa mora prinesiti vse cele krušne izkaznice ter izročiti vse takoj prvi dan prodajalcu kruha.
3. Kaj ima storiti prodajalec kruha, da dobi stranka dnevno toliko četrtink hlebca kruha, kolikor je založila celih krušnic izkaznic.
Ker je prodajalec takoj prvi dan odvezl stranki vse krušne izkaznice, tako da

stranka nima ničesar več v rokah, zato pa mora prodajalec kruha izročiti stranki posebno potrdilo, v katerem s svojim podpisom potrdi, da je stranka založila pri njem toliko in toliko celih krušnih izkaznic, ter da dobi pri njem skozi vseh 14 dni zgoraj označeno količino kruha. Stranka, ki je izročila n. pr. 3 krušne izkaznice, dobi potrdilo, da ima dobiti dnevno 3 četrtinke hlebca.

4. Kako bo torej stranka dobivala 14 dni kruh.

Stranki ni treba drugega, kakor da pride vsak dan h prodajalcu po kruh s potrdilom, ki ga je izdal prodajalec. To potrdilo prodajalca kruha ima namreč tudi 14 odrezkov. Prodajalec odreže sam vsak dan po jeden odrezek od svojega potrdila tako, da stranka ne more priti dvakrat na dan po kruh.

5. Kaj pa z odrezki izkaznic, ki so določeni za moko.

Prodajalec, ki je dobil od stranke vse krušne izkaznice, mora takoj vrniti stranki vse one spodnje dele krušnih izkaznic, ki so določeni za moko, katere naj stranka hrani, da lahko zanje nakupi o priliki moko.

6. Kake so torej posledice te nove preuredbe.

a) Stranka ne more zahtevati od peka dnevno več kruha, kakor toliko četrtink hlebca, kolikor je pri njem založila krušnih izkaznic.

b) Pek je obvezan izročiti stranki dnevno toliko četrtink hlebca, kolikor je dobil od stranke celih krušnih izkaznic.

Odrezati in vrniti pa mora stranki kakor rečeno vse spodnje dele za moko.

c) Vsaka stranka pride k prodajalcu kruha vsak dan po kruh, prodajalec pa odreže stranki od svojega potrdila po jeden odrezek, tako, da ima stranka štirinajsti dan še zadnji, t. j. 14 odrezek.

7. Kedaj se prične s prodajo kruha po tej preuredbi.

Po tej preuredbi prodaje se bo prodajal kruh že v nedeljo, dne 12. in ne šele v ponedeljek, kakor je bilo pomotno objavljeno.

Na nove krušne izkaznice se torej v petek in soboto še ne sme prodajati kruh.

8. Prodajalci kruha in moke ter ostali predpisani so razvidni iz plakatov.

Število prodajalen moke se je moralo zaradi boljše organizacije in kontrole zdatno omejiti. Prizadeti trgovci naj tega ne smatrajo za nezaupnico ter naj se ukлонijo neizprosni potrebi skupnosti.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika

na Prežganjem pri Litiji.

Nastop ob Novem letu.

Podpisano županstvo naznanja vsem p. n. občinarjem, da se še vedno nahaja v Dornbergu in kdor kaj od občine potrebuje naj se tja obrača. Za slučaj preselitve, se bo takoj objavilo.

Zadnja pošta naj se naslavlja Rihenberg in ne več Dornberg.

Županstvo v Dornbergu pri Gorici
dne 29. oktobra 1916.

J. Mrevlje
upravitelj.

Važno

za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

2470

Kdor hoče stopiti v dotiko s sorodniki v Ameriki in dobiti od njih denarne podpore in pisma, naj spiše kratko pismo v nemščini, v katerem naj opiše samo svoje rodbinske zadeve in ne omenja ničesar o politiki ali vojski. Na posebnem zavetku naj zapiše naslov svojih sorodnikov v Ameriki, pismo pa vtiakne v drug zavitek, na katerega naj poleg svojega natančnega naziva razločno zapiše tale naslov:
**Henry C. Zaro, Bankier per Adresse
Dresdner Bank, Berlin W. 8.**

□□□□□□□□□□

Učenenec

priden, poštenih staršev
se sprejme
v galanterijsko trgovino.
Ponudbe na upravnishvo
Slovenca pod „Učenenec 2029“.

Sprejme se proti takojšnjemu nastopu več

gozdnih delavcev

za dalj časa. — Kje pove upravnishvo tega lista pod št. 2625.

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš dobri oče, oziroma stric, gospod

LUKA TERCELJ

hišni posestnik in mizarški mojster

dne 9. novembra ob 5. uri popoldne v starosti 67 let mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega rajnika se prepelje jutri ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Karunova ulica št. 6 k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

LJUBLJANA, 10. novembra 1916.

Globoko žalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila,

Tužnim srcem naznanjamo pretresujočo vest, da je naš edini, ljubljani brat, gospod

Danilo Devetak

c. in kr. poročnik v rezervi pešpolka št. 47., odlikovan z
Najvišjim priznanjem in bronasto brabrostno svetinjo

v cvetju svojega življenja, šele 25 let star, v orjaških bojih na Krasu dne 10. oktobra padel junaške smrti za dom in cesarja, ter je pokopan na pokopališču junakov v Gorjanskem.

Na Dunaju meseca novembra 1916.

Marija, Ilka in Lenka Devetak
sestre.

M. Alešovec,

2608

se nahaja odslej:

izdelovanje perila ::

Francovo nabrežje št. 1

(„Filipov dvorec“), I. nadstr.

Učenišče za prirezovanje in šivanje perila.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezninego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduha.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Za

V. avstrijsko vojno posojilo

sprejema predprijave že sedaj

C. kr. priv. splošna prometna banka

Podružnica v Ljubljani preje J. C. Mayer.

2630